

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

- **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit strekt tot uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Het decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen aligneert de werkingen van meemoo, publiq en Cultuurconnect op elkaar, op de digitale strategie van Vlaanderen en op de beleidscyclus van de Vlaamse Regering en wil op deze manier het programma Digitale Transformatie vormgeven. Dit programma bevat die acties die als prioritaire ontwikkelingen aangeduid worden om de digitale transformatie van de cultuursector aan te jagen. Het wordt vormgegeven op basis van de ambities van de Vlaamse Regering en wordt aangestuurd door meemoo, publiq, Cultuurconnect, de administratie en Digitaal Vlaanderen.

Met de kernorganisaties meemoo, publiq en Cultuurconnect zullen op basis van meerjarenplannen beheersovereenkomsten afgesloten worden. Deze beheersovereenkomsten omvatten twee luiken: (1) Een vast gedeelte omvat de bestaande dienstverlening, zowel binnen de cultuursector als voor andere beleidsvelden. Deze wordt gecontinueerd. (2) Een variabel gedeelte omvat nieuwe basisinfrastructuur en dienstverlening door middel van ontwikkelingsprojecten. Dat gedeelte wordt toegewezen aan investeringen en projecten die in de gezamenlijke visienota kaderen. Dit variabel gedeelte wordt aan de hand van addenda vormgegeven.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op volgende inhoudelijke structurelementen uit de beleidsnota Cultuur 2019-2024:

- ISE C. Culturele organisaties ondersteunen
 - SD C.1 Bijdragen aan de ontwikkeling van een kwalitatief, divers en toegankelijk cultuurlandschap
 - OD C.1.1 Dialoog met het werkveld opzetten in functie van beleidsontwikkeling (relatie met intermediairen)

- ISE D. Culturele projecten stimuleren
 - SD D.3. Stimuleren van een performantere digitale culturele sector
 - OD D.3.1 Digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering

Het dossier speelt in op volgende beleidsdoelstellingen:

- Het regeerakkoord 2019-2024:

De digitalisering van de cultuursector blijft een aandachtspunt. Daartoe verlengen we de opdracht van Publiq en VIAA. We voeren een éénduidig beleid dat versnippering tegengaat, meerwaarde biedt aan de cultuuraanbieder- en gebruiker en werkt in een gezond businessmodel". (regeerakkoord p. 173)

- De beleidsnota Cultuur:

SD D.3. Stimuleren van een performantere digitale culturele sector OD D.3.1. Digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering. Digitale transformatie impliceert een complete verandering van cultuurproductie (over creatie en verspreiding tot consumptie). Om de voordelen van digitalisering optimaal te benutten, moeten culturele organisaties continu innoveren, en daarbij de behoeften van gebruikers vooropstellen. Digitale culturele content moet vindbaar zijn en efficiënt worden beheerd. Daarnaast roept digitalisering ook nieuwe ethische vraagstukken op. Om de gedeelde uitdagingen aan te kunnen gaan, zal ik ervoor zorgen dat cultuur meegenomen wordt in het geïntegreerd plan voor de verdere digitalisering in Vlaanderen (RA, p. 45). Ik geef mijn administratie de opdracht om strategisch beleid rond de digitale transformatie van de cultuursector i.s.m. VIAA, publiq en Cultuurconnect te operationaliseren (RA, p. 128) en daarbij initiatieven te ontwikkelen met een concrete en meetbare output en maatschappelijke meerwaarde. Ik wil hierbij een balans zoeken tussen korte en middellange termijn acties binnen de werven 'digitale infrastructuur', 'digitale content', 'digitale innovatie' en 'digitale competenties' om zo tijdens deze regeerperiode stappen vooruit te zetten. (beleidsnota Cultuur p. 27)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

B.1. Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies met nummer 2023/138 werd geformuleerd op 14 april 2023.

B.2. Het advies van de gegevensbeschermingsautoriteit

De gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) verwees op haar zitting van 29 juni naar haar standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.

B.3. Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

De Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) bracht advies nr. 2023/074 uit op 6 juli 2023. De VTC verklaarde zich daarin onbevoegd om kennis te nemen van de adviesvraag. De VTC stelde vast dat in het ontwerp (artikel 10) slechts gesproken wordt over het aantal personen. Het gaat dus niet over persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG.

B.4. Het advies van de SARC

Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd gegeven op 06 juli 2023.

In haar advies merkte de SARC onderstaande punten op. De replek is in het cursief opgenomen:

- De SARC stelt ook voor dat bij Artikel 3 er nog een 4de punt wordt toegevoegd die de interne samenwerking en afstemming tussen de drie organisaties beschrijft als een essentieel onderdeel dat in de respectievelijke meerjarenplannen aan bod dient te komen.

De samenwerking tussen meemoo, publiq en Cultuurconnect is belangrijk maar is in andere punten opgenomen. Zo wordt bijvoorbeeld in artikel 5 de mate waarop de meerjarenplannen bijdragen aan de digitale transformatie van de cultuursector (geconcretiseerd in het programma Digitale Transformatie) als uitgangspunt gesteld. Dit gegeven zal verder geconcretiseerd worden in de beheersovereenkomsten die met de individuele organisaties afgesloten worden.

- Artikel 5 beschrijft hoe de beoordeling van de meerjarenplannen dient te gebeuren. Het Departement CJM kan hierbij 'alle initiatieven nemen die het nodig acht om deze beoordeling uit te voeren'. De SARC vraagt om in het uitvoeringsbesluit toch een duidelijke procedure op te nemen, die afgestemd is op de procedures die voorzien worden voor steunpunten in de sectordecreten. Het werken met een beoordelingscommissie, op basis van een diverse samenstelling en met competenties die ook de culturele sector overschrijden, is volgens de SARC ook hier aangewezen en opportuun.

Het spreekt voor zich dat de relevante expertise zal aangewend worden om te oordelen of de meerjarenplannen de algemene strategie inzake digitale transformatie van de cultuursector mee vormgeven. Het is echter niet wenselijk om met een beoordelingscommissie te werken om de nodige flexibiliteit te kunnen hanteren in de beoordeling van de meerjarenplannen en de afstemming met het programma Digitale Transformatie.

- De SARC wil bepleiten dat de projectsubsidies rond de digitale inhaalbeweging voorbij de relance-maatregelen worden getrokken en extra zuurstof blijven geven voor een bottom-up digitale transformatie voor organisaties in de sector. Digitale transformatie kan enkel effectief gerealiseerd worden met voldoende bottom up kennisdeling vanuit de sector.

Het decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen beoogt de aansturing van meemoo, publiq en Cultuurconnect

en de manier waarop deze organisaties hun werking ontplooiën op het vlak van digitale dienstverlening. Zoals in de visienota 'Naar een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' gesteld, is er daarnaast ook aandacht nodig voor de culturele sectoren zelf. Deze worden echter niet via het voorliggende decreet aangestuurd maar het betreffende instrumentarium dient wel afgestemd te worden met de strategie inzake digitale transformatie van de cultuursector.

- De SARC mist in het luik 'Afdeling 1. Toekenning van de werkingssubsidie' een artikel dat gewijd is aan de samenstelling van de beheersstructuren van de verschillende kernorganisaties digitale transformatie. De SARC pleit ervoor dat er voldoende afstemming en vertegenwoordiging is vanuit de verschillende subsectoren waarvoor de kernorganisaties een dienstverlening ontwikkelen. De voorwaarden rond samenstelling en profielen kunnen best opgenomen worden via een extra artikel in Afdeling 1.

In de beheersmechanismes van meemoo, publiq en Cultuurconnect wordt er rekening gehouden met de vertegenwoordiging van hun doelgroepen. Deze vertegenwoordiging is echter ook op het niveau van het programma wenselijk in die zin dat het draagvlak voor het programma Digitale Transformatie zal verhogen als er transparantie naar en interactie met de brede culturele sector gerealiseerd wordt.

In de visienota 'Naar een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' werd de SARC voorgesteld als platform om de culturele sector bij de programmatorische aanpak te betrekken. De SARC gaf in haar advies van 28 oktober 2022 aan dat "de betrokkenheid van de SARC als klankbord op cruciale strategische momenten in het verdere traject een waardevol gegeven is, indien de rol van de adviesraad van meet af aan helder is. De raad neemt graag zijn taak op om strategisch advies uit te brengen over de uitgezette beleidslijnen en wil daarvoor ook beroep kunnen doen op de kennis die er is binnen de steunpunten." We zouden graag samen met de SARC hiervoor een model uitwerken.

- Artikel 10 vermeldt enkel kwantitatieve beoordelingscriteria. De SARC acht een periodieke bevraging van gebruikers op basis van kwalitatieve criteria, waaronder tevredenheid en gebruiksgemak een nuttige aanvulling zou zijn.

Op niveau van de individuele organisaties en projecten zijn er steeds gebruikersbevestigingen. Er moet daarnaast nog een goede manier gevonden worden om dit op het niveau van het programma te organiseren, bijvoorbeeld via een onderbouwde impactmeting, zoals ook al aangehaald in voornoemde visienota. Het is echter niet wenselijk om dit in het uitvoeringsbesluit op te nemen.

B.5. Het advies van de Raad van State

Aangezien de adviezen van de GBA, de VTC en de SARC geen aanleiding geven tot aanpassing van de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst, werd het advies ingewonnen van de Raad van State. De Raad van State merkte in haar advies nr. 74.071/1/V van 9 augustus 2023 onderstaande punten op. De repliek is in het cursief opgenomen:

- Randnummer 4 van het advies:

In de aanhef dient de rubriek 'Rechtsgronden' in overeenstemming te worden gebracht met wat hiervoor in randnummer 3 is opgemerkt.

De rubriek 'Rechtsgronden' werd in overeenstemming te worden gebracht met het advies van de Raad van State.

- Randnummer 5 van het advies:

De Raad van State merkt op dat de ontworpen toetsingsregeling in artikel 5, eerste lid, van het ontwerp maar werkbaar is en rechtszeker voor zover er in de toekomstige regeerakkoorden en beleidsnota's wel degelijk sprake zal zijn van de digitale transformatie, en er daarnaast ook een 'programma Digitale Transformatie' voorhanden zal zijn, zo niet kan het ontworpen toetsingskader niet toegepast worden.

Er zal worden over gewaakt dat in de toekomstige regeerakkoorden en beleidsnota's sprake zal zijn van de digitale transformatie, en er daarnaast ook een 'programma Digitale Transformatie' voorhanden zal zijn. Deze opmerking vereist geen aanpassing aan het ontwerp.

- Randnummer 6 van het advies:

De Raad van State adviseert om de ontworpen bepalingen met betrekking tot de indicatoren (ook zoals geherformuleerd door de gemachtigde) beter te beperken tot het meten van het aantal personen dat gebruik maakt van het digitale instrumentarium dat Cultuurconnect aanbiedt (artikel 10, eerste lid, 2°, b)) en van het aantal personen dat gebruik maakt van het digitale instrumentarium van publiek (artikel 10, eerste lid, 3°, a)). Het valt immers niet meteen in te zien op welke wijze het aantal personen, dat omwille van een welbepaalde doelstelling of intentie gebruik maakt van het digitale instrumentarium, zal kunnen worden gemeten.

De ontworpen bepalingen werden aangepast in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

- Randnummer 7 van het advies:

De Raad van State adviseert om in artikel 14, § 3, tweede lid, 1°, van het ontwerp te bepalen dat een repliek ontvankelijk is als ze is ingediend uiterlijk vijftien dagen nadat de subsidietrekker de melding van de maatregel, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, van dat artikel heeft ontvangen.

De ontworpen bepalingen werden aangepast in overeenstemming met het advies van de Raad van State. Omwille van de conformiteit met de andere bepalingen van het ontwerp wordt het woord "subsidieontvanger" gehanteerd in plaats van het woord "subsidietrekker".

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit strekt tot de uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1 bevat inleidende bepalingen.

- Art. 1 bevat definities.
- Art. 2. beschrijft de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst.

Hoofdstuk 2 bevat bepalingen over de werkingssubsidie voor meemoo, publiek en Cultuurconnect.

- Afdeling 1 (art. 3 – art. 7) bepaalt de toekenning van de werkingssubsidie.
- Afdeling 2 (art. 8) bepaalt de uitbetaling van de werkingssubsidie.
- Afdeling 3 (art. 9 – art. 10) behandelt de evaluatie van de werkingssubsidie.

Hoofdstuk 3 beschrijft verantwoording, toezicht en reservevorming.

- Afdeling 1 (art. 11 – art. 12) behandelt de verantwoording.
- Afdeling 2 (art. 13 – art. 14) beschrijft het toezicht.
- Afdeling 3 (art. 15) behandelt de reservevorming.

Hoofdstuk 4 bevat slotbepalingen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit geeft uitvoering binnen het budgettair kader van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Die middelen zijn afkomstig van volgende begrotingsartikels (bedragen BO2023):

Naam	Bedrag	Begrotingsartikel	Basisallocatie
meemoo	5.836.752	HBO-1HCA2CF-WT	1HC055
Cultuurconnect	4.155.344	HBO-1HCA2CF-WT	1HD104
Cultuurconnect eengemaakt bibliotheeksysteem	2.753.237	HBO-1HCA2CF-WT	1HD141
publiq	3.209.604	HBO-1HBX2AB-WT	1HD025
publiq – uitrol UITPAS	829.258	HBO-1HBA2AA-WT	1HD136
TOTAAL	16.784.195		

De Inspectie van Financiën gaf advies op 2 mei 2023.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 8 juni 2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingssuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten

4 VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt het besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele ondersteuning van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding,

Benjamin DALLE